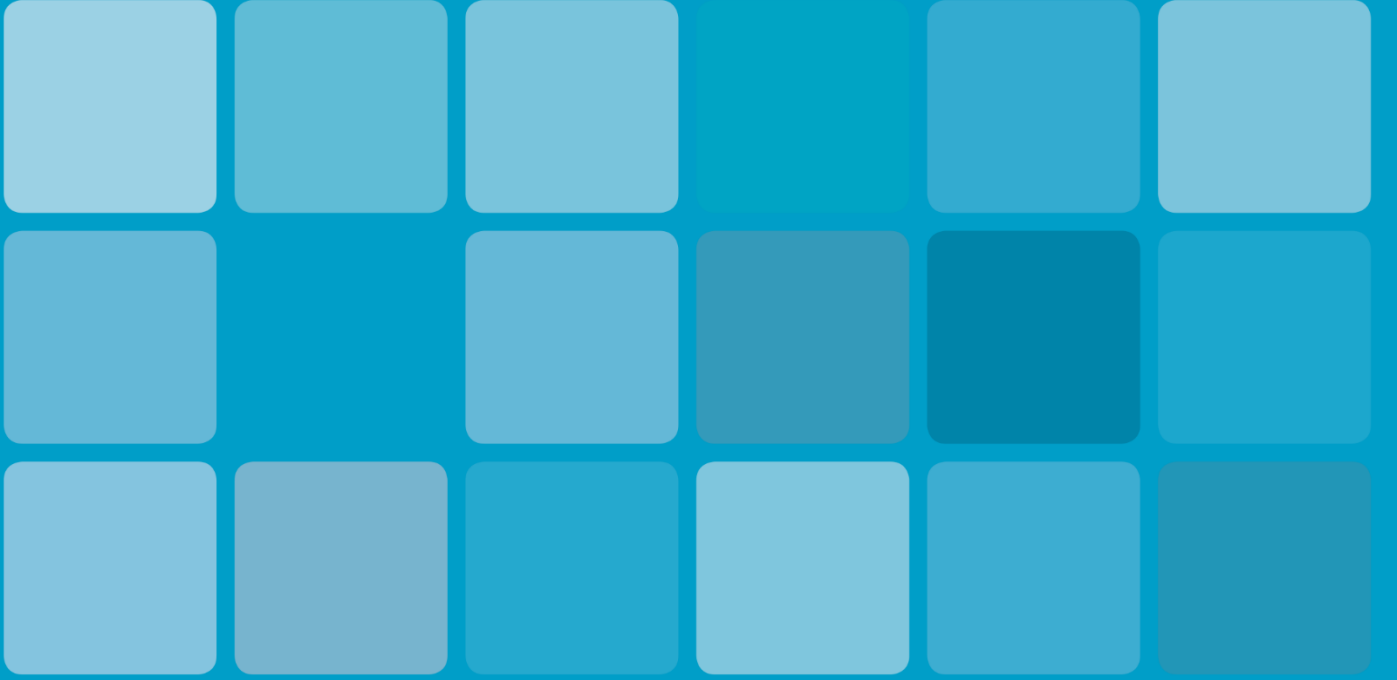




T.C.  
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI  
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü



**ŞEHRİMİZ ... DERSİ**  
**ÖĞRETİM PROGRAMI**  
(Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)





**T.C.  
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI  
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü**

**ŞEHRİMİZ ... DERSİ  
ÖĞRETİM PROGRAMI  
(Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)**

Ankara - 2017

# İÇİNDEKİLER

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL FELSEFESİ .....	3
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI .....	4
ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA TEMEL BECERİLER .....	4
ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA DEĞERLER EĞİTİMİ .....	6
ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI .....	7
ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA REHBERLİK.....	8
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR .....	8
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI .....	9
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARI KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ .....	10
KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	10

## ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL FELSEFESİ

Eğitim, bireyin içerisine doğduğu millî, manevi ve kültürel değerler başta olmak üzere, yetenek, beceri, tutum, estetik duyarlılık gibi davranışlar kazanılmasını içeren bir süreçtir. Nitelikli ve hedefli hayata dönük bir eğitim, “iyi”, “doğru” ve “güzel” kavramlarını temel almakla birlikte; ülkeleri sorumluluk sahibi, problem çözebilen, karar verme becerileri gelişmiş, eleştirel ve inovatif düşünebilen bireyler yetiştirmeye imkân sağlayacak bir eğitim modeli arayışına yönlendirmektedir. Bir eğitim sistemini oluşturan temel öğelerin başında öğretim programı gelmektedir. Dolayısıyla eğitimde reform çalışmaları öğretim programları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Her öğretim programı da bir eğitim felsefesi üzerine inşa edilmektedir. Eğitime ilişkin herhangi bir sistem tasarımı, analizi veya dönüşümü öncelikle sistemin kurulacağı felsefi zeminin belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Eğitim hedefleri, eğitim felsefesi ve öğretim programları arasındaki bu güçlü ilişki, bütünsel tutarlılık açısından önem arz etmektedir.

Öğretim programları; bireyi topluma, toplumu da bireye feda etmeyen, kişi hak ve hürriyetine saygılı, uzlaşmacı bireyler yetiştirmek üzerine temellendirilmiştir. Öğretim programlarında bu düşünce biçimini içselleştiren, analitik ve yaratıcı düşünme becerilerinin gelişmesine izin veren bir yolla hayati tecrübeyi zenginleştirmeye, tarihsel birikimi tanımaya ve onu yeniden üretebilmenin yollarına ulaşmaya önem verilmiştir.

Öğretim programlarında doğa bilinciyle desteklenen bir çevre anlayışına sahip öğrencilerin yetiştirilmesiyle beraber, öğrenmenin sadece okul mekânları veya sınıflarla sınırlı olmadığı, bütün hayatı kapsadığı fikrini temele alan, öğrenilenlerin günlük hayatta kullanılabilmesinin yolunu açan bir yaklaşım dikkate alınmıştır.

Genel olarak sanatsal, edebî ve kültürel çalışmalar öğrencilerin düzeylerine uygun şekilde eğitime dâhil edilmiştir. Tarihi boyunca değişik medeniyetlere ev sahipliği yapmış ve bu medeniyetlerin en gözde eserlerini hâlâ muhafaza etmekte olan bir ülke olarak bu kültürel varlıkların ancak bilgili ve yaşadığı döneme de belirli bir tarih bilinciyle bakabilen bireylerin yetişmesiyle gelecek nesillere aktarılacağı düşüncesi Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı'nda gözetilmiştir. Aynı zamanda kendi çağının tanığı olarak insanın, sahip olduğu kültürün dışında farklı kültürlerin özelliklerini ve niteliklerini de öğrenmesi gerektiği, bunun hem kendi kültürümüz açısından hem de genel olarak dünya kültür tarihinin korunması açısından önem taşıdığı düşüncesi dikkate alınmıştır.

Öğretim Programı, geçmişten günümüze gelen temel değerlerin şehir hayatı içindeki izlerini, insan-şehir etkileşimi çerçevesinde yeni koşullara uygun şekilde aktarılması düşüncesinden hareketle hazırlanmıştır. İnsanın inşa ettiği ve insanı inşa eden bir olgu olan şehrin, aidiyet duygusu ve bir kimliğe sahip olma açısından sosyal etkileri ortaya konulmuştur. Buradan hareketle çocuklarda şehir, kültür ve medeniyet ilişkisi çerçevesinde kendi yaşadığı şehri tanımlayabilmesi, konumlayabilmesinin yanı sıra ülkesini tanıması ve ülkesinin kadim medeniyetle bağlantısını kurması programın temel yaklaşımlarından biri olmuştur. Çocukların; birlikte ve bir arada yaşayabilme becerisini güçlendirecek, bireysellikten ulusallığa oradan da evrenselliğe doğru bir bakış açısı kazandıracak, estetik duyarlılık ve estetik eğitimi de destekleyecek bir içerikle bu Öğretim Programı hazırlanmıştır.

## ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI

Şehrimiz ... dersi öğrencilere şehirle ilgili teorik bilgilerin yanında yaşantısal temel beceriler kazandırmayı amaçlamaktadır. Dersin bir diğer amacı da öğrencilerin bu bilgi ve değerleri bir yaşam biçimi ve kültür hâline getirmelerini sağlamaktır.

Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri'ne uygun olarak hazırlanmıştır. Bu doğrultuda öğrencinin insan, şehir, kültür ve medeniyet arasındaki ilişkiyi kavrayarak kendi yaşadığı şehri imkân ve zenginlikleri gibi diğer özelliklerinin yanı sıra mekân ve zaman ilişkisi bağlamında da keşfetmesi ve tanınması; yaşadığı şehrin soyut ve somut kültürel değerlerini tanınması; tarih içerisinde şehrin değişim, dönüşüm ve sürekliliğini algılayıp kültürel mirasın korunması ve yaşatılmasını fark etmesi; birlikte yaşama kültürü edinerek kültürel etkinliklere katılması ve sonunda geçmişler gelecek arasında gerçeklik bilinci kazanması amaçlanmaktadır.

## ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA TEMEL BECERİLER

Millî Eğitim Bakanlığının eğitim politikaları ve öncelikleri; temel eğitim almış öğrencilerin millî, manevi, evrensel değerlere sahip; hem akademik hem de sosyal anlamda başarılı olabilen; teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilen; kendisine, toplumuna ve farklı kültürlere karşı yüksek düzeyde farkındalıkla saygı duymayı başarabilen, hayata hazır, mutlu ve sağlıklı bireyler olarak yetişmelerini sağlamak yönündedir.

İyi bir eğitimin yolu bireysel farklılıkları dikkate almaktan geçmektedir. Öğrencilerin öğrenmeye karşı doğal yetenek, ilgi, eğilim, isteklerinin yanı sıra ailedeki yetiştirme süreçleri, ekonomik durumları, etnik kökenleri, cinsiyetleri ve benzeri birçok durumları farklılık gösterebilmektedir. Bu farklılıkların doğuştan mı getirildiği yoksa sonradan mı kazanıldığı önemli değildir. Önemli olan nokta, bu farklılıklar dikkate alınmadan yapılacak eğitimin beklenen sonucu getirmeyeceğidir.

Öğrencilerin öğrenme ve öğretmenlerin öğretme modellerini birbirine bağlamak için bilgiyi edinmek, becerileri geliştirmek ve yetkinlikleri artırmak şeklinde ifade edilebilecek üç durumun birlikte ele alınması gerekir. Bilginin edinilmesinin kolaylaştığı günümüzde bilgiyi kullanma ve üretme ön plana çıkarken diğer insanlarla birlikte mutlu bir yaşam sürdürebilmek için öğrencilerin temel becerilerinin de geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Dolayısıyla okullarda gerçekleştirilen eğitim ve öğretim faaliyetlerinin ana çerçevesi olarak nitelendirilebilecek programlarda temel beceriler konusuna gereken yeri ve önemi vermek gerekmektedir. Bu bağlamda öğretim programlarında yer alan kazanımların kapsadığı temel beceriler "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi" esas alınarak ele alınmıştır.

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nin genel hedefi, ülkemizdeki tüm yeterliliklerin tanımlandığı, sınıflandırıldığı ve bunun sonucunda yeterlilikler arasında geçiş ve ilerleme gibi ilişkilerin belirlendiği bütünlük bir yapı sunmaktır. Bu bağlamda hayat boyu öğrenme kapsamında her bireyin kazanması beklenen sekiz anahtar yetkinlik bulunmaktadır. Bunlar; ana dilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal

ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade şeklinde sıralanmıştır. Anahtar yetkinliklerin hepsi aynı öneme sahiptir çünkü her biri bilgi toplumunda başarılı bir yaşam için katkıda bulunabilmektedir. Bu yetkinliklerin pek çoğu birbiriyle uyuşmakta, birbirini kapsamakta ve birbirini destekleme esasına dayanmaktadır.

Öğretim Programı'nda yer alması gereken temel beceriler, yukarıda bahsedilen anahtar yetkinlikler bağlamında ayrı bir başlık olarak değil, kazanımların içinde örtük bir şekilde ve ayrıca kazanımların altındaki açıklamalarla desteklenecek mahiyette verilmiştir. Bütün yetkinlikler Öğretim Programı'nda ele alınmış olup öğrencilerin gelişimleri, öğretmenlerin sınıf içinde yapacağı eğitim ve öğretim yöntem, strateji ve tekniklerinin çeşitlendirilmesiyle mümkün olabilecektir. Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı'nda hedeflenen temel beceriler, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'ne göre Türk millî ve manevî kültürü dikkate alınarak ele alınmıştır. Geçmişten günümüze kadar oluşan kent kültürü ile ilgili birikimlerimiz ve değerlerimiz temel alınmakla birlikte, farklı kültürler ile diğer bilim alanları da Şehrimiz ... dersinin kapsamında yer almaktadır.

Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı; Türkiye Yeterlilikler Çerçevesini, Program'ın temel felsefesini, genel amaçlarını, değerler eğitimini ve rehberlik boyutlarını da bir arada dikkate alarak kavramsal bilgidен hareket eden becerileri temele almaktadır. Bu bağlamda Öğretim Programı'nda esas alınan beceriler aşağıda yer almaktadır:

- |                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| 1. Anlama ve İfade Etme             | 12. Gözlem                                      |
| 2. Bilgi Edinme                     | 13. Kültürel Çeşitliliğe Karşı Farkındalık      |
| 3. Bütün Parça İlişkisi Kurma       | 14. Karar Verme                                 |
| 4. Empati Kurma                     | 15. Kendini Tanıma                              |
| 5. Neden-Etki Sonuç İlişkisi Kurma  | 16. Mekânı Algılama                             |
| 6. Problem Çözme                    | 17. Harita Okuryazarlığı                        |
| 7. Sınıflama                        | 18. Sosyal Katılım                              |
| 8. Tahminde Bulunma                 | 19. Kültürel Mirası Koruma Bilincini Geliştirme |
| 9. Araştırma                        | 20. Finansal Okur Yazarlık                      |
| 10. Değişim ve Sürekliliği Algılama | 21. Zaman ve Kronolojiyi Algılama               |
| 11. Doğayı Koruma                   |   |

## ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA DEĞERLER EĞİTİMİ

Öğrencilere iyi bir insan ve iyi bir vatandaş olmalarını sağlayacak bilgi, beceri, tutum, davranış ve alışkanlıkları kazandırmayı amaçlayan eğitim, bu yönüyle değerlerle şekillenmiş bir etkinliktir. Bu bağlamda okullardaki değer eğitiminin amaçlarından biri öğrencilerin sağlıklı, tutarlı ve dengeli bir kişilik geliştirmelerini sağlamaktır. Bunun için bireyin çok yönlü gelişmesi önem taşımaktadır. Ayrıca insanın tutum ve davranışlarını biçimlendirmede önemli bir role sahip olan değerler, öğrencinin sağlıklı ve dengeli gelişimine katkı sağlamaktadır.

Öğretim programlarında derslerin doğasına uygun olarak kazanımlar içinde yer alan değer ifadeleri, öğrencilere hissettirilerek ve yaşantısal hâle getirilerek örtük bir biçimde kazandırılmaya çalışılmalıdır. Bu doğrultuda kazanımların gerçekleştirilmesiyle değerlerin kazanılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ancak öğretim programının uygulayıcısı olan öğretmenin değerler eğitimine ilişkin farkındalığının yanı sıra yeterliliği ve becerisi bu süreçte büyük önem taşımaktadır.

Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı, içeriği itibarıyla millî, manevî ve evrensel değerleri içermektedir. Öğretim Programı ortak değerler çerçevesinde medeni hayatın içerisinde birlikte yaşamayı öngörmektedir. Bu değerleri oluşturan kültürel öğeleri farklı kaynaklardan yararlanarak öğrencilerin içselleştirmesini ve hayatlarının bir parçası haline getirmelerini amaçlar. Değerlerin şehir kültürü içinde hayatın bir parçası olarak yaşamasını ve günlük hayatında uygulamasını hedeflemektedir. Bu öğretim programı, şehir yaşamını konu başlıkları ile ilişkilendiren ve değerler eğitimini doğrudan içeren bir yaklaşıma sahiptir. Böylelikle günlük hayatın yaşayan kültür içerisindeki değerleri öğrencilere örtük bir anlayışla sunulmaktadır.

Bu doğrultuda Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı'nda aşağıdaki değer ifadelerine yer verilmiştir.

- |                |               |             |               |                  |
|----------------|---------------|-------------|---------------|------------------|
| 1. Adalet      | 4. Dayanışma  | 7. Eşitlik  | 10.Saygı      | 13.Vatanseverlik |
| 2. Bilimsellik | 5. Duyarlılık | 8. Özgürlük | 11.Sevgi      | 14.Yardımlaşma   |
| 3. Çalışkanlık | 6. Estetik    | 9. Paylaşma | 12.Sorumluluk |                  |

## ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Öğretim programlarındaki bilgi, beceri ve değerlerin istenilen düzeyde kazandırılması temel amaçtır. Bu amaç doğrultusunda, öğrencilerin aktif olduğu öğretim yaklaşımlarının uygulanması, öğrenme ortamlarının ve materyallerinin amaca uygun seçilmesi, becerilerin ve kazanımların süreç içerisinde izlenmesi ve öğrencilerin gelişimlerinin kontrol edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle öğrenme öğretme süreciyle ölçme ve değerlendirme uygulamalarının eş güdümlü ve birbirini destekler nitelikte olması gerekir.

Öğretim programlarında öğrencilerin süreç içerisinde izlenmesi, yönlendirilmesi, öğrenme güçlüklerinin belirlenerek giderilmesi, öğrencilerde anlamlı ve kalıcı öğrenmenin desteklenmesi amacıyla sürekli geri bildirim sağlanmasına yönelik bir ölçme değerlendirme anlayışı benimsenmiştir. Elde edilen sayısal değerlerin anlam kazanabilmesi için öğrencilerin gelişiminin izlenmesi ve bu gelişime bağlı olarak yönlendirilmesi, programlarda önemsenen ilkeler arasındadır.

Eğitim öğretim sürecinde ölçme ve değerlendirme faaliyetleri; tanıma, izleme ve sonuç odaklı olmak üzere üç farklı şekilde yapılabilmektedir. Tanıma amaçlı değerlendirme; öğretim programlarında vurgulanan öğrencilerin üst düzey düşünme becerileri, kazanımlar ve değerler açısından ön öğrenmelere ilişkin düzeylerinin belirlenmesidir. İzleme amaçlı değerlendirme; asıl amacı öğrencilere not vermek olmayan, dönemin başından sonuna kadar öğretimi geliştirmek, öğrencilerin öğrenme eksikliklerini belirlemek, ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarmak amacıyla süreç odaklı olarak yapılan değerlendirmedir. Sonuç odaklı değerlendirmede ise öğrenme ve öğretme süreci sonunda, öğrenmenin ne düzeyde gerçekleştiği tespit edilmekte ve öğrencilerin başarı düzeyleri belirlenmektedir.

Bütün diğer çalışmalarda olduğu gibi ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinde de bireysel farklılıklar dikkatle ve titizlikle göz önünde bulundurulmalıdır. Amaç hiçbir zaman öğrencileri yargılamak değil; akademik, sosyal veya kültürel gelişimlerini destekleyerek onlara yol gösterecek bir faaliyet olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarını yapmak olmalıdır.

Şehrimiz ... dersi içeriği itibariyle şehir yaşantısının farklı yönlerini ve kültürel öğelerini içeren bir yaklaşımla oluşturulmuştur. Bireyin birlikte yaşamının gerekliliğine uygun olarak şehir kültürü kazanmasını amaçlayan bu dersin ölçme ve değerlendirme yaklaşımı, öğrencinin kazanımı davranışa dönüştürdüğü bir süreç olarak ele alınmalıdır. Şehir kültürünü yansıtan davranışların yazılı sınavlar ile doğrudan ölçülmesinden ziyade, öğrencideki değişimin gözlemlenmesi ve yaşantısına ne kadarını yansıtabildiği değerlendirilmelidir. Bu yaklaşımla ölçme ve değerlendirmesi yapılan Şehrimiz ... dersi, içselleştirmeye yönelik, süreç odaklı ve değer kazandıran bir eğitim sürecine sahip olacaktır.



## ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA REHBERLİK

Kişide var olan gizilgüçlerin, yeteneklerin, kapasitenin ortaya konması, kullanılması ve geliştirilmesi amacıyla bireyin kendini gerçekleştirmesine yardım etmek öğretim programlarında rehberlik çalışmalarının nihai amacını oluşturmaktadır. Öğretim programlarında ele alınacak rehberlik çalışmalarının içeriği, okulun özellikleriyle öğrencilerin gelişim dönemleri ve ihtiyaçlarına göre farklılık göstermektedir. Çünkü programlardaki rehberlik çalışmalarının içeriği bu dönemdeki çocukların gelişim özelliklerine uygun, akademik başarılarını destekleyici ve eğitim amaçlarıyla uyumlu biçimde hazırlanmalıdır.

Öğretim Programı uygulanırken bireysel farklılıklar, bütün öğrenciler için olduğu kadar özel gereksinimli öğrenciler için de üzerinde hassasiyetle durulması gereken konulardan biridir. Bu nedenle Öğretim Programı uygulanırken özel gereksinimi olan öğrenciler için gereken esneklik gösterilmeli; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanmalı ve planlamalar yapılmalıdır.

## ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı 5-8. Sınıflarda seçilebilmek üzere, haftada iki ders saati olarak toplam 72 saatlik bir süre öngörülerek hazırlanmıştır.

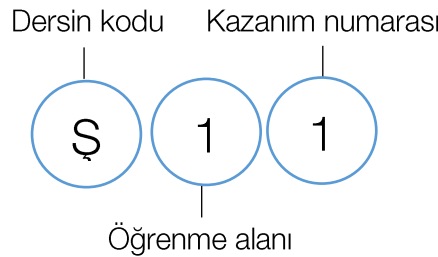
### Bu dersin eğitim ve öğretiminde;

1. Şehrimiz ... dersi öğrenme alanları; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, etnografya, sanat ve estetik gibi sosyal bilim alanları ile ilişkilendirilerek disiplinler arası bir yaklaşımla işlenmelidir.
2. Öğrenme alanlarında bulunan sekiz temel yetkinliğin yanı sıra öğrencilerin gözlem, değişim ve sürekliliği algılamaları, sosyal ve kültürel katılım gibi becerileri kazanmaları üzerinde önemle durulmalıdır.
3. Yansıtıcı düşünme, eleştirel düşünme, analitik düşünme ve empatik düşünme anlayışlarına önem verilmelidir.
4. Programdaki değer ve beceriler, öğrenme alanlarına konu olan kent kültürü ürünleri etrafında ortaya çıkan uygulamalardan hareketle verilmelidir.
5. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak, öğrencilerin tarihsel farkındalığı geliştirilmelidir. Özellikle şehre özgü mahalli değerlere vurgu yapılmalıdır.
6. Şehrimiz ... dersi öğretiminde okul dışı ortamlardan da faydalanmaya önem verilmelidir. Bu çalışmalar okulun yakın çevresinden (okul bahçesi gibi) pazar yerine, resmî dairelere, fabrikalara, sergilere, arkeolojik kazı alanlarına, atölyelere, müzelere ve tarihî mekânlara (tarihî yapılar, anıtlar, müze-kentler, savaş alanları, sanal müze gezisi vb.) yönelik olabilir.

7. Son yıllarda dijital teknolojideki gelişmelere bağlı olarak vatandaşlık hak ve sorumluluklarıyla ilgili yeni durumlar (dijital vatandaşlık, e-Devlet, sanal ticaret, sosyal medya vb.) ve birtakım sorunlar (dijital bölünmüşlük, kimlik hırsızlığı, kişisel bilginin gizliliği, siber dolandırıcılık, siber zorbalık vb.) ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin dijital vatandaşlık yeterliliklerini geliştirmek amacıyla konuyla ilgili ders içi ve ders dışı etkinliklere yer verilmelidir.
8. Öğretmen fotoğraf, film, benzeşim (simülasyon) programlarını, çoklu ortam (multimedya) araçlarını, telekomünikasyon hizmetlerini (İnternet gibi), akıllı tahtayı dersin bir parçası olarak kabul etmeli ve imkânları ölçüsünde uygulamalı; gezi düzenlenemeyen mekânlara, sanal alan gezileri yaptırmalıdır.
9. Şehrimiz ... dersinin işlenmesinde öğretim programı kadar süreç de önem arz etmektedir. Bu itibarla şehre yönelik gezi ve incelemeler sonucunda farklı sanat formları (maket, şiir, hikâye, gezi yazısı, resim, dramatisasyon vb.) üzerinden kendi gözlemlerini paylaşması ve bu birikimlerin uygun ortam ve zamanlarda sergilenmesi sağlanmalıdır.
10. Değerlendirme, öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen tarafından öğrenme alanlarının yapısına uygun olan değerlendirme araç ve yöntemleri seçilmeli, seçilen araç ve yöntemler, sadece öğrenme konusunu değil, öğrenme sürecini de uygulamaya dayalı olarak değerlendirmelidir.
11. Eğitim-öğretim sürecinde, okulun ve yerleşim biriminin çevre kültürüne önem gösterilmeli, dersin anlatıldığı yere ait imkan, şartlar ve bölgesel nitelikler ön planda tutulmalıdır. Aynı zamanda öğrencilerin farklı yaşantı biçimleri göz önünde bulundurulmalı, kazanımlara kaynaklık eden örnekler yakından uzağa ilkesiyle sunulmalıdır.
12. Şehrimiz ... dersinin, Şehrin Hikâyesi ve Şehirde Yaşam öğrenme alanları ülke genelinde ortak olarak; Şehrime Tanıyorum, Şehrime Çalışıyorum, Şehirde Ben öğrenme alanları ise her il özelinde ele alınmalıdır.

## ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Şehrimiz ... Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar, öğrenme alanlarına göre numaralandırılmıştır. Kazanımlar; ders kodu, öğrenme alanı ve kazanım numarası olarak ifade edilmiş ve aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.



## ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME ALANLARI KAZANIM SAYILARI VE SÜRELERİ

Öğrenme Alanları	Kazanım Sayıları	Önerilen Ders Saati	Oranı (%)
1. ŞEHİRLERİN HİKÂYESİ	4	8	13,33
2. ŞEHİRDE YAŞAM	5	12	16,67
3. ŞEHRİMİ TANIYORUM	7	21	26,67
4. ŞEHRİM ÇALIŞIYOR	4	8	13,33
5. ŞEHRİMDE BEN	10	23	30
TOPLAM	30	72	100

## KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

## Ş.1. ŞEHİRLERİN HİKÂYESİ

## Ş.1.1. Birlikte yaşamının gerekliliğini fark eder.

*Kişiler arası sosyal iletişim ve iş bölümü üzerinde ayrıca durulmalıdır.*

## Ş.1.2. Şehri meydana getiren unsurlardan yola çıkarak şehrin ne olduğunu bilir.

*Bir şehrin oluşmasında etkili olan coğrafi, tarihsel, sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel faktörler vurgulanmalıdır. Şehrin oluşum süreci ve insanla ilişkisi fark ettirilmelidir. Şehrin arkeolojik çalışmaları veya eserlerinden de imkânlar dâhilinde bahsedilebilir.*

## Ş.1.3. Medeniyetlere yön vermiş şehirleri araştırır.

*Roma, İstanbul, Konya, Eskişehir, Medine, Bağdat, Kurtuba, Londra, Paris, Viyana, Şanghay, Dakar gibi şehirlerden öğrenci seviyesine uygun örnekler verilerek şehir ve medeniyet ilişkisi üzerinde durulmalıdır.*

## Ş.1.4. Şehrin insana, insanın şehre olan etkisini tartışır.

*Şehrin gerekliliklerini yerine getirmenin bireye aidiyet kazandırdığı fark ettirilmelidir. Ayrıca insanların da şehre bir kimlik kazandırdığı vurgulanmalıdır.*

## Ş.2. ŞEHİRDE YAŞAM

## Ş.2.1. Şehirdeki sosyal yaşamı fark eder.

*Şehrin, sürekli genişleyen ve çeşitlenen dinamik bir yapısı olduğu vurgulanırken sosyal yardımlaşma ve dayanışmayla birlikte nüfus hareketliliğinin şehre olan etkisi üzerinde durulabilir.*

## Ş.2.2. Medeni yaşantının kurallara uymakla mümkün olabileceğini kavrar.

*Toplu taşıma, alışveriş mekânları, ibadethane, parklar, mesire alanları, tören ve kutlamalar gibi insanların ortak bulunduğu yerlerde uyulması gereken görgü ve nezaket kuralları üzerinde durulurken farklılıklara saygı gösterilmesi gerektiği vurgulanır.*

**Ş.2.3. Şehrin fırsat ve riskler içerdiğini fark eder.**

*Şehrin fırsatlar sunduğu kadar, riskler de içerdiği vurgulanır. Eğitim, sağlık, iş, sanat ve sosyo-kültürel imkânların yanı sıra çevresinde oluşabilecek tehlikeler açıklanarak (doğal afet, şiddet, madde bağımlılığı, trafik güvenliği, cinsel istismar vb.) nasıl korunabilecekleri konusunda bilgi verilmelidir.*

**Ş.2.4. Engelsiz yaşam alanlarının önemini kavrar.**

*Engelsiz yaşam alanlarını doğru uygulayan şehirlerden örnekler verilebilir.*

**Ş.2.5. Şehrin sadece insanlardan oluşmadığını, diğer canlılara karşı şefkatli ve duyarlı olmanın gerekliliğini kavrar.****Ş.3. ŞEHRİMİ TANIYORUM****Ş.3.1. Yaşadığı ilin coğrafi konumunu ve coğrafi özelliklerini araştırır.**

*İlin ülke içindeki yeri ve konumu, komşuları, fiziki özellikleri (iklim, bitki örtüsü, endemik türler, akarsu, göl, deniz, dağ, ova vb.) üzerinde durulur.*

**Ş.3.2. Yaşadığı şehirdeki insan doğa etkileşimini açıklar.**

*Yaşanılan şehrin coğrafi özelliklerinin insan yaşamı üzerindeki yeme-içme, giyim-kuşam, barınma gibi örnekler üzerinden ele alınır*

**Ş.3.3. Yaşadığı şehrin demografik yapısını açıklar.**

*Yaşanılan şehirdeki nüfusun yaş grupları, cinsiyet ve çalışanların ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımına yer verilir. Yaşanılan şehirdeki nüfusun dağılışına etki eden başlıca faktörlere yer verilir.*

**Ş.3.4. Yaşadığı şehirde karşılaşılabilecek doğal afetleri araştırır.**

*Yaşadığı şehirdeki muhtemel doğal afetler ve bunlara karşı alınması gereken tedbirlere yer verilir.*

**Ş.3.5. Yaşadığı ilin dünden bugüne idari yapısını tanır.**

*İlin tarihteki ve bugünkü yönetim konumu ile ilin, ilçe ve beldeleri tanıtılır.*

**Ş.3.6. Yaşadığı şehrin kuruluş ve gelişim sürecini araştırır.**

*Şehrin kronolojisi ve şehrin eski adları vurgulanır, varsa adların hikâyeleri anlatılır. Bunun yanı sıra Millî Mücadele ve Cumhuriyet'in ilanı sürecindeki yeri ve önemi araştırma konusuna dâhil edilebilir.*

**Ş.3.7. Yaşadığı şehre komşu ve kardeş şehirlerin benzer ve farklı yönlerini araştırır.****Ş.4. ŞEHRİM ÇALIŞIYOR****Ş.4.1. Şehrin gelişiminde etkili olan ekonomik unsurların önemini kavrar.**

*Yaşadığı şehrin sanayi, ulaşım, ticaret, yer altı, yer üstü kaynakları, tarım, hayvancılık ve ormancılık faaliyetlerinin nüfus ve yerleşme üzerindeki etkisi açıklanır. Yaşadığı şehrin ekonomik gelişime açık alanları belirtilebilir.*

**Ş.4.2. Şehre özgü üretim alanlarını ve zanaatları tanır.**

*Yaşadığı şehrin zanaatla ilgili unsurlarının araştırılması sağlanarak teknolojideki gelişimin bunlar üzerindeki etkisi vurgulanır. Ayrıca zanaatların ekonomiye katkısı üzerinde durulmalıdır.*

**Ş.4.3. Yaşadığı şehrin turizme katkılarını fark eder.**

*Şehrin tarihi, doğal, dinî, kültürel unsurlarıyla birlikte anıt eserler, millî parklar, ören yerleri, müzeler, yaylalar, plajlar, rekreasyon alanları, tarihî ve doğal güzelliklerinin yanı sıra somut olmayan kültürel mirasın önemi üzerinde durulur ve şehrin turizm potansiyelinin ülke ekonomisine katkılarının tartışılması sağlanır.*

**Ş.4.4. Yaşadığı şehrin ulaşım ve iletişim imkânlarını araştırır.**

*Ulaşımın şehre sağladığı faydalar ile kendi yaşantısı üzerindeki etkisini fark etmesi sağlanır. Acil durumlarda ulaşılması gereken numaralar (Polis, İtfaiye, Sağlık vb.) tanıtılır.*

**Ş.5. ŞEHİRİMDE BEN****Ş.5.1. Yaşadığı şehrin kültür ve sanat imkânlarını bilir.**

*Kütüphaneler, tarihî ve turistik mekânlar, bilim, eğitim ve sanat merkezleri, sanat galerileri, sinemalar, tiyatrolar, sanat etkinlikleri ve şenlikler (festivaller ve fuarlar) hakkında bilgi verilir.*

**Ş.5.2. Yaşadığı şehrin tarihî ve kültürel mekânlarını inceler.**

*Şehre kimlik kazandıran eserler tanıtılır. Bu eserlerin şehre kimlik kazandırmadaki rolü üzerinde durulurken tarihçesinin de araştırılması sağlanır.*

**Ş.5.3. Şehrin yetiştirdiği tarihî şahsiyetleri, sanat, edebiyat, müzik, spor ve bilim insanlarını tanır.****Ş.5.4. Yaşadığı şehrin somut olmayan kültür varlıklarını keşfeder.**

*Halk oyunları, geleneksel giyim kuşam, yemekler, el sanatları hakkında bilgi verilir. Masal, destan, efsane, türkü, mani, deyiş ve ninni gibi sözlü edebiyat türleri konusunda da araştırma yapılması sağlanır. Yöresel çocuk oyunları üzerinde de durulur.*

**Ş.5.5. Yaşadığı şehre özgü dil özelliklerini fark eder.**

*Şehre/yöreye ait ağız, deyiş ve özgün söz varlığı hakkında farkındalık oluşturulur.*

**Ş.5.6. Yaşadığı şehre özgü yerel yayıncılığın zaman içerisindeki gelişimini ve bugünkü durumunu araştırır.**

*Yaşadığı yerdeki yerel medya tanıtılırken yaş grubunun özellikleri ile millî ve manevi değerler gözetilmelidir.*

**Ş.5.7. Yaşadığı şehre özgü müzik kültürünü tanır.****Ş.5.8. Yaşadığı şehrin önemli günlerini bilir.**

*Sanat etkinlikleri, festivaller ve kurtuluş günleri gibi önemli günler vurgulanır.*

**Ş.5.9. Yaşadığı şehrin çocuk ve gençlere sağladığı hizmetleri araştırır.**

*Örgün ve yaygın eğitim kurumları, üniversiteler, özel eğitim hizmetleri, çocuklara uygun eğlence alanları, spor kulüpleri ve faaliyetleri, kütüphane ve araştırma merkezleri üzerinde durulur.*

**Ş.5.10. Yaşadığı şehirdeki geleneksel ve güncel spor imkânlarını ve faaliyetlerini araştırır.**

